

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 27 de març del 2018

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY i els magistrats M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES i M.I. Sr. Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per escrit de data 30-6-2017, la representació processal de A, SA formulava demanda pel procediment de mínima quantia, contra la societat B, SA per la qual sol·licitava la condemna d'aquesta darrera a alçada de la suma de 844,66.-€, augmentada dels interessos devengats per la dita suma, al tipus legal, a partir de la data de l'accident, i subsidiàriament a comptar del dia fixat per al tràmit de contesta a la demanda, imposant igualment a la demandada, la totalitat de les costes judicials causades per raó d'aquest litigi, amb expressa inclusió dins d'elles, dels honoraris d'advocat i procurador, en concepte d'indemnització dels danys i perjudicis que la conducta de la companyia contrària havia produït a

la seva representada, en negar-se a assumir una responsabilitat evident en els fets d'autes.

II.- El 22-9-2017, la representació processal de la societat B, S.A va contestar la demanda oposant-se a les pretensions de la part agent, sol·licitant que es dictés Sentència per la qual es condemnés la seva representada a satisfer la quantitat que fos declarada i es condemnés l'adversa al pagament de les costes del judici, inclosos honoraris d'advocat i de procurador.

III.- Després de practicar-se les proves admeses per l'Hble. Sra. Batlle, en data 25-10-2017 es dictava Sentència amb la següent part dispositiva:

“Que donant lloc íntegrament a la demanda interposada per la cia. d'assegurances A, SA., ha de condemnar a també cia. d'assegurances B, SA. a pagar a l'agent la quantitat de 844,66 €, més els interessos legals generats des del dia 22 de setembre de 2017 i fins el dia del total pagament del deute, i a pagar les costes processals ocasionades pel present procediment, inclosos els honoraris d'advocat i procurador a acreditar en període d'execució de sentència”.

IV.- Contra l'esmentada resolució, la societat B, SA interposava recurs d'apel·lació tot i sol·licitant a través de l'escrit de conclusions amb data de registre 19-1-2018 es dictés Sentència revocant la primera, establint concurrència de culpes, abonant aquesta la quantitat que fos declarada en Sentència amb la condemna a la part contrària de les costes del judici inclosos honoraris d'advocat i de procurador.

V.- Per escrit de data 8-2-2018, la representació processal de A, SA s'oposa al recurs interposat de contrari interessant la seva íntegre desestimació, amb imposició en costes a la part recurrent, per existir de nou, temeritat i mala fe.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Jaume TOR PORTA

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat acreditat en les actuacions que el dia 4-12-2016 es produïa un accident de circulació a la rotonda ubicada a l'alçada del centre comercial Y (Sant Julià de Lòria) en que es varen veure implicats el vehicle Seat Ibiza matrícula espanyola E, assegurat per la companyia A, i el vehicle Mitsubishi Pajero matrícula G, assegurat per B, SA.

No és discuteix tampoc que ambdós vehicles circulaven a l'interior de la rotonda esmentada: el vehicle Mitsubishi pel carril interior (esquerre) i el vehicle Seat per l'exterior (dret) i que l'accident es produeix quan el primer pretén sortir de la rotonda per a incorporar-se a l'Avinguda que condueix vers Andorra la Vella, i en canvi el vehicle Seat, circulant pel carril dret/exterior pretenia circumval·lar el punt rodó. Finalment s'admet que el vehicle Mitsubishi topava amb la seva part davantera dreta contra la porta del conductor del vehicle Seat, patint aquest uns danys quina reparació ascendí a la suma de 844,66.- € que es reclamaven en la demanda.

En aquestes circumstàncies, la Sentència objecte de recurs considera que la responsabilitat de l'accident recau exclusivament en el conductor del vehicle Mitsubishi i contra aquesta decisió s'alça la representació processal d'B, SA sol·licitant que es fixés la suma a satisfer en atenció a la concurrència de culpes que considerava existia, el tot amb imposició de les costes a la part contrària.

II.- La representació processal de la companyia B, SA fonamenta el seu recurs de la manera següent. En primer terme, considera que per les característiques de la rotonda en que va esdevenir l'accident, era pràctica habitual de tots els conductors que s'utilitzin els dos carrils per a incorporar-se a la via direcció Andorra la Vella essent residual el nombre d'aquells que es dirigien vers la zona industrial de Sant Julià de Lòria. En aquesta hipòtesi considerava que concorria un clar supòsit de concurrència de culpes a partir

del moment en que el conductor del vehicle Seat no havia senyalitzat la seva maniobra amb els indicadors òptics corresponents tot i afegint que en cada accident havia de valorar-se les concretes circumstàncies que l'envoltaven.

En segon terme discrepa de la Sentència recorreguda quan considera que havia incorregut en temeritat i mala fe amb fonament a quina circumstància se li imposaven les costes del procediment, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador. Referia en aquest sentit que el Tribunal Superior de Justícia fixava cas per cas la doctrina i per tant l'art. 10.2 de la Constitució permetia que hagués, dins d'un marc lògic, recorregut a la normativa i jurisprudència que considerava d'aplicació per a defensar la seva tesis.

III.- Quant a les indicacions que la part recurrent invoca en suport al primer motiu de greuge, aquestes no deixen de ser una reproducció dels que ja s'havien avançat en primera instància i que han estat examinats de manera rigorosa i detallada per l'Hble. Sra. Batlle en la Sentència recorreguda, cosa que obliga al Tribunal a desestimar el recurs.

Però amb la finalitat de ser més exhaustius si cap encara, ha de precisar-se el següent. Aquesta sala ha establert un criteri constant en relació amb la conducció a l'interior de les rotondes del Principat que en definitiva atorga preferència de pas als vehicles que circulen en el carril exterior en relació als que ho fan pel carril interior tant en el supòsit que ambdós vehicles s'incorporin a la mateixa sortida, com en l'eventualitat que el vehicle que circula pel carril interior pretengui sortir i el que circula per l'exterior té la intenció de circumval·lar-la (supòsit aquest idèntic al present). En aquest darrer sentit especialment il·lustrativa resulta la Sentència del 29-1-2013, rotlle TSJC-202/12 del 29-1-2013 quan afirma: *"No obstant, en realitzar aquesta maniobra (de l'interior de la rotonda vers l'exterior) havia de parar compte en que cap vehicle estigués circulant pel carril extern sense intenció de sortir de la rotonda ..."*, especialment quan *"No existeix cap obligació de circular per la dreta, encara que un cop a l'interior de la rotonda,*

cal circular preferentment per la dreta i no fer mai la maniobra de l'interior a l'exterior sense respectar la preferència del vehicle que circula per l'exterior" (TSJC-147/12 del 18 d'abril del 2013).

Si aquesta doctrina es trasllada al supòsit que s'examina, la responsabilitat exclusiva del conductor del vehicle Mitsubishi, assegurat per la companyia demandada, no pot ser discutida. En efecte, com resulta de la declaració amistosa d'accident (foli 4) el mateix circulava pel carril interior i en voler-se incorporar a la sortida direcció Andorra la Vella topava amb el vehicle Seat que feia al tomb pel carril exterior de la rotonda sense per tant respectar la prioritat de que aquest darrer gaudia en atenció a la seva concreta ubicació.

Tampoc es pot compartir les consideracions que la representació processal d'B, SA avança en el seu recurs quan sosté que per raó de la concreta rotonda en què es produïa l'accident, la immensa majoria dels seus usuaris surten a la sortida d'Andorra la Vella essent excepcional que un conductor es dirigeixi vers la zona industrial.

Bàsicament una rotonda és un disseny viari especial, de forma circular, i que té per missió de permetre l'encreuament entre diferents camins o vies per tal de que la circulació sigui més fluïda tot i evitant al mateix temps accidents de trànsit. Amb aquesta finalitat, es requereix una circulació de tipus rotatori al tomb de la mateixa contrària al sentit de funcionament de les agulles d'un rellotge, amb prioritat en la mateixa per als vehicles que ja es trobin el seu interior i provenguin de l'esquerra. Es tracta d'un element que cada cop més es situa a les sortides de les localitats urbanes amb clara vocació de permetre els canvis de sentit de marxa a través dels mateixos, evitant així girs a l'esquerra que a banda de pertorbar el fluid circulatori, és una maniobra altament perillosa. I aquesta darrera és la sola finalitat de la rotonda en que es produïa l'accident avui examinat: permetre als vehicles que circulen en sentit descendent canviar el sentit de marxa a través seu i dirigir-se novament vers Sant Julià de Lòria i aquells que circulen en sentit

ascendent circumval·lar-la i dirigir-se no solament a la zona industrial que senyala la direcció lletrada de la part defenent sinó també vers l'establiment comercial Y amb el benentès que per als que circulen en sentit ascendent és la sola possibilitat que tenen per a fer-ho (amb anterioritat existeix doble carril en ambdós sentit de la marxa separats per una doble línia longitudinal continua tal i com s'aprecia en la Declaració Amistosa d'Accident). En aquest context, no es pot titllar que el conductor del vehicle Seat adoptés una conducta imprevisible o que en tot per als restants conductors amb un grau de diligència mig aparegués com a improbable.

IV.- Pel que es refereix al segon motiu de greuge, la part recurrent sosté que la seva conducta no podia titllar-se de temerària ni considerar que es trobava presidida per mala fe de tal manera que la condemna en costes que li era imposada no era ajustada a dret.

És indiscutible que la demanda principal ha estat íntegrament apreciada per la Sentència recorreguda de tal manera que en mèrits del principi del venciment objectiu, la part vençuda ha de suportar les costes ocasionades a la part vencedora. No obstant, en el procediment de mínima quantia i en atenció als termes de l'article 97 de la Llei Qualificada de la Justícia, la intervenció d'advocat no és obligatòria, de la mateixa manera que tampoc ho és la de procurador. En aquesta eventualitat *“es pot fer imposició de les costes, únicament quan existeixen circumstàncies excepcionals, com mala fe o temeritat d'una de les parts”* (TSJC-0104/11).

La mala fe és un concepte clarament diferenciat de la temeritat per pertànyer aquesta darrera a l'àmbit processal d'actuació mentre que la primera és més pròpia a les relacions substantives que precisament són aquelles que han originat el litigi de tal manera que s'actua amb temeritat quan es sosté una pretensió o una oposició en judici sense una mínima base argumental o expectativa raonable. En canvi ha d'apreciar-se mala fe quan el demandat ha vingut eludint de manera clara, constant i conscient el

compliment de les seves obligacions, postura que acabaran generant un judici amb les conseqüents molèsties i despeses.

En el present supòsit, la Sentència recorreguda justifica la seva decisió afirmant “(…) l’existència de jurisprudència assentada al respecte de les normes de circulació en les rotondes no podia ser ignorada per la part defenent per ésser, endemés, una cia. d’Assegurances”. Aquest raonament ha de ser compartit en el supòsit que s’examina doncs en definitiva la doctrina d’aquesta sala en matèria d’accidents a l’interior d’una rotonda és nombrosa, constant i anterior al propi accident que ha originat el judici avui examinat de tal manera que aquesta no podia ser ignorada per una companyia d’assegurances en correspondre a una problemàtica permanent en atenció al seu ram d’activitat. En un altre ordre d’idees i en relació a la referència que la recurrent efectua a la Sentència TSJC-147/12, sols ha de posar-se de relleu que la mateixa és anterior i el seu criteri ha resultat rectificat de manera motivada per aquest Tribunal de tal manera que recolzar-se en la mateixa, malgrat tenir coneixement de la concreta jurisprudència posterior, no deixa d’equivaldre a un manteniment artificial d’una pretensió amb ple coneixement de l’absència de base fàctica o jurídica que la recolzi.

V.- En conseqüència escaurà desestimar el recurs articulat per la representació processal d’B, SA contra la Sentència de data 25-10-2017 que confirmem íntegrament.

VI.- Malgrat la desestimació del recurs no ha de fer-se especial pronunciament en relació a les d’aquesta alçada en virtut de la facultat que atorga als Tribunals el capítol X de la Novel·la 82, com sia en definitiva que el nus gordià del mateix es centrava en la qüestió dels honoraris d’advocat i de procurador en un procediment de mínima quantia per quina noció no

existia pronunciaments anteriors d'aquesta sala en relació als conceptes de temeritat i mala fe.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la societat B, SA contra la Sentència dictada per l'Hble. Batlle en data 25-10-2017, que confirmem íntegrament i sense fer especial pronunciament de les costes ocasionades en aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. Presidenta de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-